

Bryssel, 1. huhtikuuta 2020
REV1 – korvaa 23. tammikuuta
2018 annetun tiedonannon

TIEDONANTO

YHDISTYNEEN KUNINGASKUNNAN ERO EUROOPAN UNIONISTA JA ELÄVIEN ELÄINTEN KULJETUSTA KOSKEVAT EU:N SÄÄNNÖT

Yhdistynyt kuningaskunta on 1. helmikuuta 2020 alkaen eronnut Euroopan unionista, ja siitä on tullut ns. kolmas maa¹. Erosopimuksessa² määrätään siirtymäkaudesta, joka päättyy 31. joulukuuta 2020³. Siihen saakka Yhdistyneeseen kuningaskuntaan ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa sovelletaan Euroopan unionin oikeutta sen kaikilta osin.⁴

Siirtymäkauden aikana EU ja Yhdistynyt kuningaskunta neuvottelevat uutta kumppanuutta koskevasta sopimuksesta, jossa määrätään erityisesti vapaakauppa-alueesta. Ei kuitenkaan ole varmaa, tehdäänkö tällainen sopimus ja tuleeko se voimaan siirtymäkauden päättyessä. Tällaiseen sopimukseen perustuva suhde olisi joka tapauksessa markkinoillepääsyä koskevien edellytysten osalta hyvin erilainen kuin tilanne, jossa Yhdistynyt kuningaskunta osallistuu sisämarkkinoihin⁵, EU:n tulliliittoon sekä arvonlisävero- ja valmisteveroalueeseen.

Sen vuoksi kaikkia asianomaisia ja erityisesti talouden toimijoita muistutetaan oikeudellisesta tilanteesta, jota sovelletaan siirtymäkauden päätyttyä (katso jäljempänä osa A). Tässä tiedonannossa selitetään myös Pohjois-Irlannissa siirtymäkauden päätyttyä sovellettavia sääntöjä (katso jäljempänä osa B).

¹ Kolmas maa on maa, joka ei ole EU:n jäsenvaltio.

² Sopimus Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan eroamisesta Euroopan unionista ja Euroopan atomienergiayhteisöstä, jäljempänä 'erosopimus' (EUVL L 29, 31.1.2020, s. 7).

³ Siirtymäkautta voidaan ennen 1. päivää heinäkuuta 2020 pidentää kerran enintään yhdellä tai kahdella vuodella (erosopimuksen 132 artiklan 1 kohta). Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus on toistaiseksi sulkenut pois tällaisen pidentämisen.

⁴ Lukuun ottamatta eräitä erosopimuksen 127 artiklassa määrättyjä poikkeuksia, joista millään ei ole merkitystä tämän tiedonannon kannalta.

⁵ Vapaakauppasopimuksessa ei määrätä etenkin sellaisista (tavaroiden ja palvelujen alalla sovellettavista) sisämarkkinoiden periaatteista kuin vastavuoroinen tunnustaminen, "alkuperämaaperiaate" ja yhdenmukaistaminen. Vapaakauppasopimuksella ei myöskään poisteta tullimuodollisuuksia ja -tarkastuksia, jotka koskevat esimerkiksi tavaroiden alkuperää ja niihin sisältyviä tuotantopanoksia, eikä tuontiin ja vientiin sovellettavia kieltoja ja rajoituksia.

Neuvoja sidosryhmille

Tässä tiedonannossa esitettyjen seurausten huomioon ottamiseksi yrityksiä, jotka aikovat kuljettaa eläviä eläimiä EU:ssa siirtymäkauden päätyttyä, kehoitetaan erityisesti varmistamaan, että eläinkuljettajilla on

- EU:n jäsenvaltion myöntämä eläinkuljettajalupa ja
- EU:n jäsenvaltion antamat asiaankuuluvat todistukset.

Kuljettajien ja hoitajien olisi varmistettava, että heillä on jonkin EU:n jäsenvaltion myöntämä pätevyystodistus. Eläinkuljettajan olisi ilmoitettava tästä asianomaisille henkilöille.

Huomautus:

Tässä tiedonannossa ei käsitellä

- elävien eläinten terveystarkastuksia koskevia EU:n sääntöjä
- maanteiden tavaraliikennettä koskevia EU:n sääntöjä.

Kyseisistä näkökohdista ollaan laatimassa tai on julkaistu muita tiedonantoja⁶.

A. OIKEUDELLINEN TILANNE SIIRTYMÄKAUDEN PÄÄTTYMISEN JÄLKEEN

Siirtymäkauden päätyttyä elävien eläinten kuljetusta harjoittavia yrityksiä, kuljettajia ja hoitajia koskevia EU:n sääntöjä, erityisesti eläinten suojelusta kuljetuksen aikana annettua neuvoston asetusta (EY) N:o 1/2005, ei enää sovelleta Yhdistyneeseen kuningaskuntaan⁷. Tällä on erityisesti seuraavat vaikutukset:

1. ELÄINKULJETTAJALUVAT

Asetuksen (EY) N:o 1/2005 6, 10 ja 11 artiklan mukaan ”eläinkuljettajilla”⁸ on oltava EU:n jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen antama lupa. EU:n jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen myöntämä lupa tunnustetaan kaikissa muissa EU:n jäsenvaltioissa.

Asetuksen 10 ja 11 artiklan mukaiset eläinkuljettajaluvat, jotka Yhdistyneen kuningaskunnan toimivaltainen viranomainen on myöntänyt, eivät ole voimassa EU:ssa enää siirtymäkauden jälkeen.

⁶ https://ec.europa.eu/info/european-union-and-united-kingdom-forging-new-partnership/future-partnership/preparing-end-transition-period_fi

⁷ EU:n elintarvikelainsäädännön soveltamisesta Pohjois-Irlandiin ks. tämän tiedonannon osa C.

⁸ Eläinkuljettajat ovat luonnollisia henkilöitä tai oikeushenkilöitä, jotka kuljettavat eläimiä omaan lukuunsa.

2. KULJETUSVÄLINEIDEN HYVÄKSYMISTODISTUKSET

Asetuksen (EY) N:o 1/2005 7 artiklan 1 kohdan ja 18 artiklan mukaan pitkät eläinkuljetukset maanteitse edellyttävät, että jonkin jäsenvaltion toimivaltainen viranomaisen on myöntänyt kuljetusvälineen hyväksymistodistuksen⁹. EU:n jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen myöntämä hyväksymistodistus tunnustetaan kaikissa muissa EU:n jäsenvaltioissa.

Asetuksen 18 ja 19 artiklan mukaiset hyväksymistodistukset, jotka Yhdistyneen kuningaskunnan toimivaltainen viranomaisen on myöntänyt, eivät ole voimassa EU:ssa enää siirtymäkauden jälkeen.

3. KULJETTAJAN JA HOITAJAN PÄTEVYYSTODISTUKSET

Asetuksen (EY) N:o 1/2005 6 artiklan 5 kohdan mukaan henkilöillä, jotka kuljettavat maantieajoneuvoa (tai toimivat eläinten hoitajina tällaisessa ajoneuvossa), jolla kuljetetaan tiettyjä eläimiä (kotieläiminä pidettävät hevos-, nauta-, lammas-, vuohi- ja sikaeläimet sekä siipikarja), on oltava jonkin jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen (tai jäsenvaltion nimeämän elimen) myöntämä pätevyystodistus. EU:n jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen (tai jäsenvaltion nimeämän elimen) myöntämä pätevyystodistus tunnustetaan kaikissa muissa EU:n jäsenvaltioissa.

Asetuksen 17 artiklan 2 kohdan mukaiset pätevyystodistukset, jotka Yhdistyneen kuningaskunnan toimivaltainen viranomaisen (tai kyseisen maan nimeämä elin) on myöntänyt, eivät ole voimassa EU:ssa enää siirtymäkauden jälkeen.

B. POHJOIS-IRLANNISSA SIIRTYMÄKAUDEN PÄÄTTYTTYÄ SOVELLETTAVAT SÄÄNNÖT

Siirtymäkauden päättymisen jälkeen sovelletaan Irlantia/Pohjois-Irlantia koskevaa pöytäkirjaa¹⁰. Irlantia/Pohjois-Irlantia koskevan pöytäkirjan soveltaminen edellyttää Pohjois-Irlannin edustajakokouksen määräajoin ilmaisemaa suostumusta. Ensimmäinen voimassaolojakso päättyy neljän vuoden kuluttua siirtymäkauden päättymisestä¹¹.

Irlantia/Pohjois-Irlantia koskevan pöytäkirjan nojalla eräitä unionin oikeuden säännöksiä sovelletaan myös Yhdistyneeseen kuningaskuntaan ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa Pohjois-Irlannin osalta. EU ja Yhdistynyt kuningaskunta ovat lisäksi sopineet Irlantia/Pohjois-Irlantia koskevassa pöytäkirjassa, että siltä osin kuin unionin oikeuden säännöksiä sovelletaan Yhdistyneeseen kuningaskuntaan ja Yhdistyneessä

⁹ Kuljetusvälineen hyväksymistodistusta vaaditaan myös asetuksen 7 artiklan 2 kohdan mukaisesti tiettyjen eläinten (kotieläiminä pidettävät hevos-, nauta-, lammas-, vuohi- ja sikaeläimet) kuljettamiseen meriteitse karja-aluksilla sekä asetuksen 7 artiklan 3 kohdan mukaisesti tiettyjen eläinten (kotieläiminä pidettävät hevos-, nauta-, lammas-, vuohi- ja sikaeläimet) kuljettamiseen pitkiä matkoja konttikuljetuksina maanteitse tai vesiteitse.

¹⁰ Erosopimuksen 185 artikla.

¹¹ Irlantia/Pohjois-Irlantia koskevan pöytäkirjan 18 artikla.

kuningaskunnassa Pohjois-Irlannin osalta, Pohjois-Irlantia kohdellaan kuin se olisi jäsenvaltio.¹²

Irlantia/Pohjois-Irlantia koskevassa pöytäkirjassa määrätään, että asetusta (EY) N:o 1/2005 sovelletaan Yhdistyneeseen kuningaskuntaan ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa Pohjois-Irlannin osalta.¹³

Tämä tarkoittaa, että tämän tiedonannon osassa A olevien Euroopan unionia koskevien viittausten on katsottava viittaavan myös Pohjois-Irlantiin, kun taas viittauksia Yhdistyneeseen kuningaskuntaan on pidettävä viittauksina yksinomaan Isoon-Britanniaan.

Tämä merkitsee muun muassa seuraavaa:

- Elävien eläinten kuljetuksissa Pohjois-Irlannissa on noudatettava asetusta (EY) N:o 1/2005.
- Elävien eläinten poistumista ja saapumista koskevia asetuksen (EY) N:o 1/2005 sääntöjä sovelletaan elävien eläinten saapumiseen Isosta-Britanniasta Pohjois-Irlantiin ja elävien eläinten poistumiseen Pohjois-Irlannista Isoon-Britanniaan.

Irlantia/Pohjois-Irlantia koskevassa pöytäkirjassa Yhdistyneeltä kuningaskunnalta kuitenkin suljetaan Pohjois-Irlannin osalta pois mahdollisuus

- osallistua unionin päätöksentekoon ja päätösten valmisteluun¹⁴
- aloittaa vastustamis-, suoja- tai välimiesmenettelyjä siltä osin kuin nämä menettelyt koskevat EU:n jäsenvaltioiden antamia tai toteuttamia teknisiä määräyksiä, standardeja, arviointeja, rekisteröintejä, todistuksia, hyväksyntöjä ja lupia¹⁵
- vedota alkuperämaaperiaatteeseen tai vastavuoroiseen tunnustamiseen¹⁶.

Tämä merkitsee muun muassa seuraavaa:

- Jonkin EU:n jäsenvaltion myöntämä eläinkuljettajalupa, hyväksymistodistus tai pätevyystodistus on voimassa Yhdistyneessä kuningaskunnassa Pohjois-Irlannin osalta.

¹² Erosopimuksen 7 artiklan 1 kohta yhdessä Irlantia/Pohjois-Irlantia koskevan pöytäkirjan 13 artiklan 1 kohdan kanssa.

¹³ Irlantia/Pohjois-Irlantia koskevan pöytäkirjan 5 artiklan 4 kohta ja pöytäkirjan liitteessä 2 oleva 40 jakso.

¹⁴ Silloin kun tiedonvaihtoa ja keskinäistä kuulemista tarvitaan, se tapahtuu Irlantia/Pohjois-Irlantia koskevan pöytäkirjan 15 artiklan nojalla perustetussa neuvoa-antavassa yhteisessä työryhmässä.

¹⁵ Irlantia/Pohjois-Irlantia koskevan pöytäkirjan 7 artiklan 3 kohdan viides alakohta.

¹⁶ Irlantia/Pohjois-Irlantia koskevan pöytäkirjan 7 artiklan 3 kohdan ensimmäinen alakohta.

- Yhdistyneen kuningaskunnan Pohjois-Irlantia varten myöntämä eläinkuljettajalupa, hyväksymistodistus tai pätevyystodistus on kuitenkin voimassa ainoastaan Pohjois-Irlannissa.

Eläinten hyvinvointia koskevalla komission verkkosivustolla (https://ec.europa.eu/food/animals/welfare_en) on yleistä tietoa eläinten hyvinvointiin liittyvistä kysymyksistä ja asiaa koskevista EU:n säännöistä. Kyseisiä verkkosivuja päivitetään tarpeen mukaan.

Euroopan komissio
Terveiden ja elintarviketurvallisuuden pääosasto